

Lausunto Joensuun Urheiluautoilijat ry:n ympäristölupaa koskevasta valituksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 20.01.2026 § 8

338/11.01.00.01/2025

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Liperin rakennus- ja ympäristöjaoston (nykyinen rakennus- ja ympäristölautakunta) lausuntoa Joensuun Urheiluautoilijat ry:lle 19.8.2025 myönnettyä ympäristölupaa (ympäristölupapäätös 2/2025) koskevasta valituksesta. Lausuntoa on pyydetty 16.1.2026 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 23.1.2026 saakka.

Valittajina on kaksi Koivusalontien asukasta, joiden ensisijaisena vaatimuksena on ympäristöluvan kumoaminen. Toissijaisena vaatimuksena on muuttaa ympäristölupamääräyksiä ja antaa uusia lupamääräyksiä, jos ympäristölupa muilta osin myönnetään. Lisäksi vaaditaan aloittamisluvan kumoamista.

Valittajien mielestä ympäristöluvan myöntämisen edellytykset eivät täyty muun muassa siksi, että moottorirata vaikeuttaa lähialueiden käyttöä kaavanmukaiseen tarkoitukseen, rata aiheuttaa maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ja toiminnasta aiheutuu kohtuutonta melurasitusta lähiseudun asukkaille. Lisäksi valittajien mielestä Liperin kunnan viranomaisen on laiminlyönyt hallintolain 31 §:n mukaisen selvittämismääräyksiensä koskien moottoriratojen läheisyydessä olevia luontoarvoja.

Ylämyllyn moottoriurheilukeskukselle on aikaisemmin myönnetty ympäristöluvat vuosina 2017 ja 2021. Molemmista lupapäätöksistä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen. Jälkimmäisestä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä Joensuun Urheiluautoilijat ry valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka käsitteli asian ja kumosi päätöksellään sekä Vaasan hallinto-oikeuden että elinympäristölautakunnan lupajaoksen vuonna 2021 tekemän päätöksen. Asia palautettiin uuteen käsittelyyn, minkä seurauksena Liperin rakennus- ja ympäristöjaosto myönsi toiminnalle kolmannen ja nyt valituksen kohteena olevan ympäristöluvan. Lupapäätöstä ja -ehtoja on korjattu ja täydennetty korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 346/2025 mukaisesti.

Valitusasiakirja liitteineen on tämän pykälän oheismateriaalina. Liitteisiin sisältyvät kaikki ne asiakirjat, jotka ovat olleet lupapäätöksen 2/2025 pohjana.

Valmistelija

Ympäristötarkastaja

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Vaasan hallinto-oikeudelle Joensuun Urheiluautoilijat ry:n ympäristölupaa koskevasta valituksesta (diaarinumero 1267/2025) seuraavan lausunnon:

Valittajat ovat perustelleet luvan kumoamista pääosin samoilla seikoilla kuin aikaisemmillä valituskerroilla. Vuoden 2021 ympäristölupaa koskevasta valituksesta antamassaan päätöksessä Vaasan hallinto-oikeus ja myöhemmin myös korkein hallinto-oikeus ovat todenneet, että ympäristölupahakemusta ei ole tullut hylätä valittajien hallinto-oikeudessa esittämällä kaavoitukseen, luontoarvoihin tai pohjavesiin liittyvillä perusteilla. Korkein hallinto-oikeus on lisäksi katsonut, että kyse ei ole kokonaan uudesta ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta, eikä hakemusta ole voitu hylätä sillä perusteella, että sijoituspaikka olisi jo alun perin valittu ympäristönsuojelulain 11 §:n vastaisesti.

Vuonna 2025 elokuussa myönnetyn ympäristöluvan ehtoja on muutettu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 346/2025 mukaisesti, ja muutokset koskevat lähinnä vain itse moottoriurheilutoimintaa ja siitä aiheutuvaa melua. Muilta osin päätös vastaa vuonna 2021 tehtyä ympäristölupapäätöstä. Voidaan siis todeta, että ympäristölupapäätös 2/2025 ja sen lupaehdot täyttävät toiminnan sijainnin sekä kaavoitukseen, luontoarvoihin ja pohjavesiin liittyvien seikkojen osalta ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Lupapäätöstä tehtäessä käytettävissä ovat olleet muun muassa pohjavesiselvitys, meluselvitykset ja -mittaukset sekä ELY-keskuksen ja ympäristöterveysviranomaisen lausunnot. Lisäksi on otettu huomioon alueen kaavoitukseen liittyvät luontoselvitykset. Lupapäätöksessä on huomioitu radan sijoittuminen luokitellulle pohjavesialueelle ja annettu määräyksiä pohjaveden ja maaperän pilaantumisen estämiseksi. Tällaisia ovat muun muassa määräykset öljyjen ja muiden kemikaalien sekä jätteiden käsittelystä ja varastoinnista, polttoaineiden ja ajoneuvojen varastointikielto, vaatimus huoltomattojen käytöstä sekä jätevesien johtaminen umpisäiliöön. Pohjaveden laadun tarkkailua varten alueelle on asennettava pohjaveden havaintoputket ja niistä on tehtävä pohjaveden laadun tarkkailua lupamääräyksen 25 mukaisesti. Analysoitavat parametrit on määrätty ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti.

Vuoden 2025 lupapäätökseen on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti selkeästi määritelty, minkälaisilla ajoneuvoilla radoilla saa ajaa. Toiminnasta aiheutuvien meluhaittojen pienentämiseksi päätöksessä on tarkkaan rajattu ratojen käyttöaikoja sekä radoilla käytettäviä ajoneuvoja ja niiden yhtäaikaaisia määriä.

Lisäksi eri ratojen yhtäaikainen käyttö on kielletty. Tehokkaimpien kilpa-autojen käyttöä on rajattu enimmillään 18 tuntiin viikkotasolla. Eniten käyttöaika on varattu hiljaisimmille karting-autoille. Myös viikonloppujen iltapäivät on varattu kyseisille ajoneuvoille, jotta melurasite olisi mahdollisimman pieni. Ratojen käyttö on kielletty myös luvassa tarkkaan määriteltynä pyhä- ja juhlapäivinä. Lisäksi radoilla on täysin hiljaisia aikoja.

Valituksessa on kritisoitu tapaa, jolla lupapäätöksessä on arvioitu toiminnan aiheuttamaa melua. Erityisesti kritiikkiä on saanut se, että meluarvioinnin pohjana on käytetty vuonna 2025 tehtyä meluselvitystä eikä vuoden 2024 melumittausten tuloksia. Lisäksi valittajat ovat sitä mieltä, että lupapäätöksessä ei ole riittävällä tavalla otettu huomioon aikaisempia oikeuskäsittelyjä.

Meluvaikutusten arvion pohjana on käytetty vuonna 2025 tehtyä meluselvitystä, koska se nimenomaan vastaa sitä toimintaa, jolle lupaa on haettu ja siinä käytetyt melutasot on perusteltu kunkin ajoneuvon osalta erikseen. Myös mopojen, moottoripyörien ja raskaan kaluston aiheuttamat melutasot on arvioitu. Lisäksi meluselvityksessä on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti arvioitu paikallisten olosuhteiden vaikutus moottoriradan melutasoihin.

Meluselvityksen mukaan lupapäätöksen mukaisten keskiäänitasojen ylityksiä saattaa tapahtua lomarakennusten piha-alueilla RC-kilpailujen aikana. Muiden kilpailujen ja harjoitustoiminnan keskiäänitasot eivät ylity lomarakennusten piha-alueilla. Asuinrakennusten piha-alueilla valtioneuvoston päätöksen mukaiset keskiäänitasot eivät ylity radoilla järjestettävien kilpailujen eikä harjoitustoiminnan aikana. Lieviä ylityksiä maksimimelutasoissa arvioidaan tapahtuvan RC- ja JM-kilpailujen aikana sekä ulkoradalla tapahtuvan rallisprint-ajon vaikutuksesta.

Meluselvityksen tuloksia tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että laskennalliset tarkastelut on tehty melun etenemiselle suosiollisissa olosuhteissa. Valittajien kiinteistöt sijaitsevat moottoriradan länsipuolella, mikä tarkoittaa, että melun leviämisen kannalta suotuisin olosuhde on itätuulen vallitessa. Joensuun lentoaseman pitkäaikaisen tuulensuuntajakauden mukaan hallitsevin tuulensuunta on etelä-kaakko ja harvinaisimmat luoteis-pohjoinen sekä itä. Todellisuudessa melutasot valittajien kiinteistöllä ovat siten pienemmät. Lisäksi tulee huomioida, että laskennalliset tarkastelut eivät ota huomioon moottoriradan ympäristön puuston vaimentavaa vaikutusta.

Meluselvityksen mukaan suurimmat meluvaikutukset ovat radoilla järjestettävillä kilpailuilla, joita lupamääräyksen 5 mukaan voi käytännössä olla 10 kpl vuodessa. Näinä päivinä kilpailutoimintaa saa olla klo 9-20 ja päivistä on hyvissä ajoin ennakkoon tiedotettava

naapureita ja viranomaisia. Lupamääräys 8 sallii lupamääräysten mukaiset melunylitykset, mutta siinä on kuitenkin tarkkaan rajattu, että ylityksiä saa tapahtua ainoastaan ennakkoon tiedotettuina ajankohtina, enintään 8 päivänä kalenterivuotena ja päivien sijoittumista on rajoitettu. Lisäksi on määrätty RC- ja jokamiehenluokan kilpailuille enimmäismäärät. Kilpailujen aiheuttamien todellisten melutasojen selvittämiseksi luvassa on annettu määräykset melun mittaamisesta kilpailujen aikana. Määräys myös velvoittaa ryhtymään toimenpiteisiin, jos mittaustulokset osoittavat, että toiminta ei täytä lupamääräyksen 8 velvoitteita.

Laskennallisesti lupamääräysten mukaisten meluarvojen ylityksiä tapahtuu siis vain harvoin, lähinnä radalla järjestettävien kilpailujen aikana. Tällöinkin melutasojen ylitykset ovat hetkellisiä. Laskennallinen arviointi edustaa melun leviämisen kannalta ns. pahinta mahdollista tilannetta, joten todellisuudessa melutasot ovat useimmissa tilanteissa alhaisempia kuin meluselvityksen tulokset. Kilpailujen määrää on niin vuosi- kuin kuukausitasolla rajattu ja niistä tulee ennakkoon ilmoittaa naapurustolle ja viranomaisille. Edellä mainittujen seikkojen valossa toiminnan aiheuttamaa meluhaittaa voidaan pitää satunnaisena, lyhytkestoisena sekä ennalta tiedossa olevana, eikä rakennus- ja ympäristölautakunta katso sen aiheuttavan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasisitusta.

Aloituspilua koskevaan vaateeseen rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että lupa on myönnetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti, koska toiminta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Joensuun Urheiluautoilijat ry on toimittanut kuntaan vuoden 2021 lupapäätöksen yhteydessä vaaditun vakuuden, joka on mitoitettu riskien mukaan. Lisäksi toiminta on tarkkaan rajattua ja valvottua.

Lupapäätöksessä on huomioitu asiasta aikaisemmin annetut Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset, eivätkä valittajat ole valituksessaan tuoneet esiin sellaisia uusia seikkoja, jotka vaikuttaisivat rakennus- ja ympäristöjaoston 19.8.2025 tekemään päätökseen. Valittajat eivät myöskään ole asiantuntijalausunnoin tai muutoin selvittäneet, pitävätkö heidän väitteensä moottoriratatoiminnan vaikutuksista maaperään, pohjaveteen tai luontoarvoihin paikkansa. Päätöstä koskeva valitus tulee hylätä ja ympäristölupapäätös 2/2025 tulee pitää voimassa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

Vaasan hallinto-oikeus

Lisätietoja

Ympäristötarkastaja, p. 0400 428 653